

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 37C/80/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113228181
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Malý
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2113228181.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci navrhovateľa: Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, IČO: 30 807 484, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, proti odporcovi v 1. rade: T. L., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XX, O., a odporcovi v 2. rade: L. V., nar. XX.X.XXXX, bytom R. R. XX, O., o zaplatenie 20.919,00 € takto:

rozhodol:

Odporcovia v 1. a v 2. rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne navrhovateľovi sumu vo výške 18.805,88 €, a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom došlým súdu dňa 21.10.2013 žiadal aby boli odporcovia zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť mu škodu vo výške 20.919,00 €. Uviedol že na základe rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 10.9.2003 sp.zn. 4T/392/2003 (nadobudol právoplatnosť dňa 15.1.2013) boli odporcovia uznaní vinnými zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9, ods. 2 k § 234, ods. 1 a ods. 2, písm. b) a c) Trestného zákona, čím spôsobili poistencovi navrhovateľa (poškodenému N.. L. K., nar. XX.X.XXXX) zranenia, na základe ktorých poškodenému vznikol nárok na výplatu dávok z nemocenského poistenia od 21.2.2003 do 22.9.2003, a nárok na výplatu dávok z dôchodkového poistenia od 23.9.2003 (kedy bol uznaný invalidným). Za obdobie práceneschopnosti vyplatil navrhovateľ poškodenému dávky nemocenského poistenia vo forme nemocenského vo výške 2.113,12 €, a za obdobie od 23.9.2003 do 23.9.2013 dávky dôchodkového poistenia vo forme invalidného vo výške 18.805,88 €, spolu dávky v celkovej výške 20.919,00 €. Podľa § 238, ods. 1 zákona o sociálnom poistení má Sociálna poisťovňa voči tretím osobám právo na náhradu škody ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, pričom protiprávnosť konania odporcov je preukázaná v označenom právoplatnom rozsudku Okresného súdu Trnava. Vzhľadom na uvedené navrhovateľ vyzval výzvou č. X/XXXX/XXXX odporcov na dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť vyplatené dávky z nemocenského poistenia a z dôchodkového poistenia vo výške 20.919,00 € poskytnuté poškodenému N.. L. K., avšak škoda odporcami nebola uhradená.

K návrhu pripojil navrhovateľ kópiu Rozsudku Okresného súdu Trnava č. 4T/392/2003-1472 zo dňa 15.1.2013, výzvy navrhovateľa zo dňa 10.9.2013 s doručenkami pre odporcov, potvrdenie o vyplatení nemocenských dávok N.. L. K. za obdobie od 21.2.2003 do 22.9.2003 vo výške 15.990,- Sk, potvrdenie o vyplatení nemocenských dávok N.. L. K. za obdobie od 21.2.2003 do 22.9.2003 vo výške 47.670,- Sk, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených N.. L. K. za obdobie od 23.9.2003 do 23.12.2004 vo výške 52.935,- Sk, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených N.. L. K. za obdobie od 24.12.2004 do 22.9.2008 vo výške 190.904,- Sk, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených

N.. L. K. za obdobie od 23.9.2008 do 31.12.2008 vo výške 15.674,- Sk, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených N.. L. K. za obdobie od 1.1.2009 do 22.9.2009 vo výške 1.488,18 €, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených N.. L. K. za obdobie od 23.9.2009 do 22.9.2010 vo výške 2.094,78 €, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených N.. L. K. za obdobie od 23.9.2010 do 22.9.2011 vo výške 2.135,16 €, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených N.. L. K. za obdobie od 23.9.2011 do 22.9.2012 vo výške 2.198,02 €, vyčíslenie dávok dôchodkového poistenia vyplatených N.. L. K. za obdobie od 23.9.2012 do 23.9.2013 vo výške 2.275,49 €.

Dňa 24.10.2013 bol Okresným súdom Trnava vydaný Platobný rozkaz č. 18Ro/234/2013-41, ktorým bolo návrhu navrhovateľa v plnom rozsahu vyhovené.

Platobný rozkaz sa však nepodarilo ani po viacnásobných pokusoch doručiť odporcovi v 1. rade; z tohto dôvodu v zmysle ustanovenia § 173, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku bol platobný rozkaz zrušený.

Odporca v 1. rade sa k návrhu vyjadril -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 17.3.2014 v ktorom uviedol že navrhovateľ nepredložil súdu doklady o spôsobe výpočtu požadovaného plnenia, ani dôkaz o skutočnosti že vyplatené dávky vznikli poškodenému konaním odporcu v 1. rade a odporcu v 2. rade. Poukázal tiež na skutočnosť že z rozsudku Okresného súd Trnava sp.zn. 4T/392/2003 zo dňa 15.1.2013 nevyplýva určenie, že obvinení zodpovedajú poškodenému spoločnou mierou zavinenia (poškodený K. si ani neuplatnil nárok na náhradu škody), pričom povinnosť nahraďiť škodu Sociálnej povinnosti bez zohľadnenia miery zavinenia povinného, teda len na základe automatického konštatovania rovnakej miery zavinenia, je oprávnený len súd - vo väzbe na neexistenciu uloženia povinnosti nahraďiť škodu obom obvineným rovnakou mierou je nárok navrhovateľa nedôvodný (poukázal na skutočnosť že práve na základe konania odporcu v 1. rade došlo k zabráneniu ďalšieho konania, ktoré by spôsobili extenzívnejší zásah do osobnej integrity poškodeného, preto nie je možné konštatovať že je voči navrhovateľovi zodpovedný za škodu ktorú si uplatňuje). Podľa odporcu v 1. rade z návrhu nevyplýva ani zohľadnenie ďalších skutočností ktoré mali vplyv na rozsah škody, a to skutočnosť, či dôsledky zranenia boli spôsobené priamym konaním alebo či neboli spôsobené aj fyziologickými predpokladmi poškodeného (napr. či staršie zranenia z minulosti, ktoré opakovaným atakom mohli pôsobiť a prejavovať sa horšie ako keby išlo o prvý atak).

K vyjadreniu priložil odporca v 1. rade svoje vyjadrenie zo dňa 24.10.2013, vyjadrenie navrhovateľa zo dňa 14.11.2013.

Navrhovateľ sa vo veci vyjadril podaním došlým súdu dňa 28.7.2014 v ktorom uviedol že na základe rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 10.9.2003 sp.zn. 4T/392/2003 (nadobudol právoplatnosť dňa 15.1.2013) boli odporca v 1. rade a odporca v 2. rade uznaní vinnými zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9, ods. 2, k § 234, ods. 1, ods. 2, písm. b) a c) Trestného zákona, čím spôsobili poistencovi navrhovateľa, poškodenému N.. L. K., zranenia na základe ktorých menovanému vznikol nárok na výplatu dávok z nemocenského poistenia od 21.2.2003 do 22.9.2003, a nárok na výplatu dávok z dôchodkového poistenia od 23.9.2003, kedy bol uznaný invalidným. Dňa 22.10.2003 komisia sociálneho zabezpečenia posudzovala dlhodobu nepriaznivý stav poškodeného N.. L. K. pričom konštatovala, že jeho čiastočná invalidita vznikla v súvislosti s úrazom zo dňa 20.2.2003, a priznala mu čiastočný invalidný dôchodok. Navrhovateľ vyzval odporcov k dobrovoľnému plneniu pohľadávky, svoj záväzok však nespĺnili, pričom podľa § 238, ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení má Sociálna poisťovňa právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. Výška vyplatených dávok bola preukázaná potvrdením o dávkach dôchodkového poistenia, a dávok nemocenského poistenia, ktorých výpočet a výška bola vykonaná v zmysle príslušných zákonov.

Na pojednávaní konanom dňa 26.11.2014 splnomocnený zástupca navrhovateľa uviedol že žiada aby súd uložil odporcom spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi sumu 20.919,00 €, nakoľko odporcovia svojim protiprávnym konaním spôsobili práceneschopnosť, a neskôr invaliditu poistenca navrhovateľa L. K.; uvedená suma bola L. K. vyplatená na nemocenských dávkach vo výške 2.113,12 €, a na dôchodkových dávkach invalidného dôchodku vo výške 18.805,88 €, a to za obdobie od 23.9.2003 do 23.9.2013.

Na pojednávaní konanom dňa 26.11.2014 právny zástupca odporcu v 1. rade uviedol že je pravdou že odporca v 1. rade bol odsúdený za trestný čin ktorý spáchal voči poškodenému L. K., pričom v konaní 4T/392/2003 bola konštatovaná vina odporcu v1. rade a odporcu v 2. rade - v konaní však

bolo konštatované iba zavinenie odporcov, nie rozsah zodpovednosti jednotlivých subjektov za škodu. Poukázal na skutočnosť že obžalovaných bolo pôvodne 6 osôb, momentálne je právoplatne skončené konanie iba voči odporcovi v 1. rade a odporcovi v 2. rade, a voči ďalším osobám, a to P. I. a P. T. bolo konanie v trestnej veci vylúčené na samostatné konanie, Y. J. bol oslobodený spod obžaloby, a pôvodne bola obžaloba podaná aj voči H. V.. Namietol tiež premlčanie nároku navrhovateľa, nakoľko nemocenské dávky a dôchodkové dávky poškodenému L. K. boli vyplácané od roku 2003, pričom sociálnej poisťovni vzniká nárok na náhradu škody dňom vyplatenia dávky, a nie až dňom nadobudnutia právoplatnosti trestného rozhodnutia.

Navrhovateľ sa vo veci vyjadril podaním došlým súdu dňa 12.12.2014 v ktorom uviedol že navrhovateľ sa riadi zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ktorý je lex specialis) - podľa § 238, ods. 1 zákona sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; navrhovateľ mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na náhradu škody až po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 10.9.2003, sp.zn. 4T/392/2003, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.1.2013, a ktorým boli právoplatne usvedčené osoby zodpovedné za zranenia klienta navrhovateľa. Predmetným rozsudkom boli odporcovia uznaní vinnými zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9, ods. 2 k § 234, ods. 1, ods. 2, písm. b), c) Trestného zákona, čím spôsobili poisťencovi navrhovateľa (poškodenému L. K.) zranenia na základe ktorých mu boli vyplácané sociálne dávky. Navrhovateľ si uplatnil svoje právo na súde podaním návrhu dňa 21.10.2013, t.j. približne tri mesiace od doručenia právoplatného rozsudku Okresného súdu Trnava sp.zn. 4T/392/2003, ktorý bol doručený navrhovateľovi dňa 17.7.2013. Na základe uvedeného považuje navrhovateľ tvrdenia právneho zástupcu odporcu v I. rade o premlčaní nároku na náhradu škody za účelové, v snahe sa vyhnúť plneniu zo zodpovednosti za škodu.

Odporca v 1. rade sa vo veci vyjadril -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 20.1.2015 v ktorom uviedol že voči P. T. a P. I. sa vedie konania na tunajšom súde pod sp.zn. 5T 26/2013, ktoré nie je právoplatné skončené, voči Y. J. a H. V. sa viedlo konanie pod sp.zn. 4T/392/2003. Poukázal na skutočnosť že pasívna legitímácia svedčí viacerým osobám, nie len odporcom, nakoľko pôvodne obžalovaní v trestnom konaní sp.zn. 4T/392/2003 z trestného činu spáchanom proti poškodenému L. K. boli odporcovia, a ďalej P. T., P. I. a Y. J., konanie voči T. a I. bolo vylúčené na samostatné konanie, J. bol oslobodený spod obžaloby. K námietke premlčania nároku navrhovateľa uviedol že v zmysle § 238, ods. 5 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb - momentom začatia plynutia premlčacej doby je tak vznik vedomosti o tom, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania; týmto momentom jej vzniká právo domáhať sa náhrady škody, teda momentom vzniku daného práva domáhať sa náhrady škody je deň zaplatenia úhrady dávky zo strany sociálnej poisťovne. Navrhovateľ však udáva ako moment vzniku zistenia že dávka bola vyplatená v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb až deň nadobudnutia právoplatnosti rozsudku sp.zn. 4T/392/2003 - s uvedenou argumentáciou ale nie je možné sa stotožniť, nakoľko by došlo k vylúčeniu zodpovednosti za škodu osôb ktoré neboli daným rozsudkom odsúdené, nakoľko navrhovateľ by mohol žalovať len osoby právoplatne odsúdené, pričom by nemohlo byť postihované protiprávne konanie (nekvalifikované ako trestný čin), dôsledkom ktorého bol vznik udalosti odôvodňujúcej vznik nároku na vyplatenie dávky. Nakoľko navrhovateľ začal s výplatou dávok poškodenému v mesiaci február 2003, je potrebné počítať premlčanie nároku už od tohto momentu. Uviedol ďalej že škodová udalosť vznikla už vo februári 2003, kedy začalo aj vyplácanie dávok - zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení nadobudol účinnosť až dňa 1.1.2004, keď nahradil zák.č. 100/1988 o sociálnom zabezpečení, ktorý ale osobitne neupravoval plynutie premlčacej doby; až zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení zavádza premlčaciu dobu, pričom do prijatia novely zák.č. 555/2007 Z.z. platil § 238, ods. 3 v znení: Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa výplaty dávok. Stanovenie začatia plynutia premlčacej doby je potrebné posudzovať podľa predpisov platných v čase vyplatenia dávok, pričom uplynutie premlčacej doby nastalo už aj podľa súčasného znenia zákona o sociálnom poistení.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil ďalej obžalobu Okresnej prokuratúry Trnava zo dňa 17.12.2003 vo veci obvinených L., V., T., J., I. a V..

Z pripojeného trestného spisu tunajšieho súdu sp.zn. 5T/26/2013 súd zistil, že uznesením zo dňa 2.9.2008 bolo konanie vedené proti obžalovaným I. a T. (pôvodne vedené pod sp.zn. 4T/392/2003) vylúčené na samostatné konanie. Dňa 19.12.2003 bola na tunajší súd podaná obžaloba na obvinených L., V., T., J., I. a V., pričom konania voči poškodenému K. sa mali dopustiť iba obvinení L., V., T., J. a I..

Na pojednávaní konanom dňa 18.2.2015 právny zástupca odporcu v 1. rade uviedol že prítomní pri spáchaní skutku voči L. K. boli odporca v 1. rade, odporca v 2. rade, a ďalej P. T., P. I. a Y. J.. Y. J. bol oslobodený voči spod žaloby, konanie voči T. a I. bolo vylúčené na samostatné konanie, a to pod sp.zn. 5T/26/2013, vedenom na Okresnom súde Trnava.

Na pojednávaní konanom dňa 28.9.2015 odporca v 1. rade uviedol že je pravdou, že sa zúčastnil útoku na L. K., spolu s pánmi V., I. a T. (skutok je opísaný v rámci trestného konania vedeného pod sp.zn. 4T/392/2003). Odporca v 1. rade nesúhlasí s tým, aby bol na zaplatenie dávok vyplatených L. K. zodpovedný len on, nakoľko on osobne mu neublížil, dokonca sa postaral o neho po útoku, odviezol ho domov. K výške uplatnenej škody sa vyjadriť nevie.

Na pojednávaní konanom dňa 28.9.2015 odporca v 2. rade uviedol že je pravdou, že sa zúčastnil útoku na L. K., spolu s osobami ktoré spomínal odporca v 1. rade, pravdivý je aj opis skutočností ktoré vyšli najavo v konaní 4T/392/2003. Vyplatené dávky zo strany navrhovateľa L. K. nerozporuje, ale nemá z čoho ich zaplatiť - poberá len dávku v hmotnej núdzi vo výške 94,00 € mesačne, žiadne ďalšie príjmy nemá, ani žiadny majetok, okrem toho je chorý na srdce, mal som mozgovú porážku, 40,00 € minie na lieky.

Navrhovateľ sa vo veci vyjadril podaním došlým súdu dňa 14.10.2015 v ktorom k otázke premlčania uviedol že navrhovateľ sa riadi zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ktorý nadobudol účinnosť od 1.1.2004 a zákonom č. 413/2002 Z.z. o sociálnom poistení, ktorý nadobudol účinnosť od 1.1.2003 (ako zákonom lex specialis). Podľa § 238, ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. Podľa § 231, ods. 1 zák.č. 413/2002 Z.z. Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania. Navrhovateľ mohol prvýkrát uplatniť svoje právo na náhradu škody až po právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 10.9.2003, sp.zn. 4T/392/2003 (nadobudol právoplatnosť dňa 15.1.2013), a až po právoplatnom usvedčení osôb zodpovedných za zranenia klienta navrhovateľa, na základe ktorých mu vznikol nárok na výplatu dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia - predmetným rozsudkom bol odporca v 1. rade a odporca v 2. rade uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva, pri čom spôsobili poistencovi navrhovateľa (N.. L. K.) zranenia na základe ktorých mu boli vyplácané sociálne dávky z nemocenského poistenia od 21.2.2003 do 22.9.2003 a nárok na výplatu dávok z dôchodkového poistenia od 23.9.2003 (kedy bol uznaný invalidným). Navrhovateľ si uplatnil svoje právo na súde dňa 21.10.2013, t.j. tri mesiace od doručenia rozsudku sp.zn. 4T/392/2003 - na základe uvedeného považuje navrhovateľ svoju pohľadávku za nepremlčanú. K otázke okruhu účastníkov navrhovateľ uviedol že na základe citovaného rozsudku bol odporca v 1. rade a odporca v 2. rade uznaný vinným zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva, doposiaľ však nebola za vyššie uvedený trestný čin právoplatne odsúdená ďalšia osoba, a podľa informácií navrhovateľa súdne konanie s inými osobami za daný trestný čin je stále aktívne, preto sa na nich hľadí ako na nevinných, nedá sa predpokladať ako bude konanie právoplatne ukončené.

Na pojednávaní konanom dňa 9.12.2015 právny zástupca odporcu v 1. rade uviedol že navrhovateľ mohol kedykoľvek aj počas trestného konania uplatniť nárok voči odporcom, preto trvá na námietke premlčania s tým, že podľa jeho názoru je aspoň časť nároku premlčaná. Výšku jednotlivých dávok nenamieta.

Navrhovateľ sa vo veci vyjadril podaním došlým súdu dňa 18.12.2015 v ktorom uviedol že poškodený N.. L. K. bol na základe zranení ktoré utrpel dňa 20.2.2003 konaním odporcov uznaný invalidným dňa 23.9.2003 - dávky z dôchodkového poistenia vyplácané formou invalidného dôchodku za obdobie od

23.9.2003 do 23.1.2004 vo výške 13.806,- Sk (458,27 €) boli poškodenému N.. L. K. prvý krát poukázané dňa 24.1.2004 formou poštového poukazu; dávky vyplatené poškodenému po dni 21.10.2003 teda predstavujú sumu vo výške 18.805,88 €.

Na pojednávaní konanom dňa 13.1.2016 splnomocnený zástupca navrhovateľa uviedol že v dobe od 21.10.2003 boli poškodenému L. K. vyplatené dávky dôchodkového poistenia (formou invalidného dôchodku) spolu vo výške 18.805,88 €; do 20.10.2003 mu boli vyplácané dávky vo výške rozdielu medzi žalovanou sumou a sumou 18.805,88 €.

Odporca v 1. rade sa na pojednávanie konané dňa 13.1.2016 nedostavil, ani sa z vážnych dôvodov neospravedlnil, pričom predvolanie na pojednávanie bral na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní a zaviazal sa dostaviť bez písomného predvolania; o odročenie pojednávania nepožiadal.

Súd v zmysle ustanovenia § 101, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže sa riadne predvolaný účastník nedostavil na pojednávanie, ani nepožiadal o odročenie vecí, konal v neprítomnosti tohto účastníka; prihliadol pritom na obsah spisu a predložené a vykonané dôkazy.

Odporca v 2. rade sa na pojednávanie konané dňa 13.1.2016 nedostavil, ani sa z vážnych dôvodov neospravedlnil, pričom predvolanie na pojednávanie bral na vedomie na predchádzajúcom pojednávaní a zaviazal sa dostaviť bez písomného predvolania; o odročenie pojednávania nepožiadal.

Súd v zmysle ustanovenia § 101, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže sa riadne predvolaný účastník nedostavil na pojednávanie, ani nepožiadal o odročenie vecí, konal v neprítomnosti tohto účastníka; prihliadol pritom na obsah spisu a predložené a vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom splnomocneného zástupcu navrhovateľa, odporcu v 1. rade (a jeho vtedajšieho právneho zástupcu), odporcu v 2. rade, oboznámením sa s návrhom, s vyjadreniami účastníkov a s listinnými dokladmi uvedenými vyššie, oboznámením sa s pripojeným spisom Okresného súdu Trnava sp.zn. 5T/26/2013, ako i oboznámením sa s celým obsahom spisového materiálu, a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 10.9.2003 sp.zn. 4T/392/2003 (nadobudol právoplatnosť dňa 15.1.2013) boli odporcovia uznaní vinnými zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9, ods. 2 k § 234, ods. 1 a ods. 2, písm. b) a c) Trestného zákona, čím spôsobili poistencovi navrhovateľa (poškodenému N.. L. K., nar. 15.4.1961) zranenia, na základe ktorých poškodenému vznikol nárok na výplatu dávok z nemocenského poistenia od 21.2.2003 do 22.9.2003, a nárok na výplatu dávok z dôchodkového poistenia od 23.9.2003 (kedy bol uznaný invalidným).

Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 5T/26/2013 súd zistil, že uznesením zo dňa 2.9.2008 bolo konanie vedené proti obžalovaným I. a T. (pôvodne vedené pod sp.zn. 4T/392/2003) vylúčené na samostatné konanie. Dňa 19.12.2003 bola na tunajší súd podaná obžaloba na obvinených L., V., T., J., I. a V., pričom konania voči poškodenému K. sa mali dopustiť obvinení L., V., T., J. a I.; obžalovaný J. bol spod obžaloby oslobodený.

Za obdobie práceneschopnosti vyplatil navrhovateľ poškodenému dávky nemocenského poistenia vo forme nemocenského vo výške 2.113,12 € (za obdobie od 21.2.2003 do 22.9.2003 vo výške 15.990,- Sk, za obdobie od 21.2.2003 do 22.9.2003 vo výške 47.670,- Sk) - uvedené dávky boli vyplatené v období do 21.10.2003.

Za obdobie od 23.9.2003 do 23.9.2013 vyplatil navrhovateľ dávky dôchodkového poistenia vo forme invalidného dôchodku vo výške 18.805,88 € (za obdobie od 23.9.2003 do 23.12.2004 vo výške 52.935,- Sk, za obdobie od 24.12.2004 do 22.9.2008 vo výške 190.904,- Sk, za obdobie od 23.9.2008 do 31.12.2008 vo výške 15.674,- Sk, za obdobie od 1.1.2009 do 22.9.2009 vo výške 1.488,18 €, za obdobie od 23.9.2009 do 22.9.2010 vo výške 2.094,78 €, za obdobie od 23.9.2010 do 22.9.2011 vo výške 2.135,16 €, za obdobie od 23.9.2011 do 22.9.2012 vo výške 2.198,02 €, za obdobie od 23.9.2012 do 23.9.2013 vo výške 2.275,49 €) - všetky uvedené dávky boli vyplatené po 1.1.2004.

Návrh na súd bol doručený dňa 21.10.2013.

Navrhovateľ vyzval odporcov na dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť vyplatené dávky z nemocenského poistenia a z dôchodkového poistenia, avšak odporcami nebola uhradená žiadna suma. Odporcovia uznali výšku plnenia ktorú poskytol navrhovateľ poškodenému K., jednotlivé dávky a ich výšku nerozporujú; odporca v 1. rade namietal premlčanie časti nároku navrhovateľa.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 231, ods. 1 a ods. 3 zák.č. 413/2002 Z.z. o sociálnom poistení (zákon účinný do 31.12.2003) sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa výplaty dávok.

Podľa § 238, ods. 1, ods. 5 a ods. 6 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (zákon účinný od 1.1.2004) sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

Právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.

Podľa § 100, ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420, ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 438, ods. 1 Občianskeho zákonníka ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

Podľa § 511, ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

Zodpovednosť v sociálnom poistení je okrem iného zodpovednosť tretích osôb, pričom ide o zodpovednosť ktorá vyplýva zo skutočnosti že Sociálna poisťovňa je povinná priznať a poskytovať dávky aj v tých prípadoch, keď za príčinu vzniku nároku na dávky sú zodpovedné tretie osoby; v týchto prípadoch zavineného protiprávneho konania osôb zákon zakotvuje právo Sociálnej poisťovne na náhradu škody.

Premlčanie sa definuje ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania, pričom použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. V dôsledku vznesenia námietky premlčania po márnom uplynutí premlčacej doby súd oprávnenej osobe (veriteľovi) premlčané subjektívne občianske právo (nárok) nemôže priznať, lebo vznesením námietky premlčania dlžníkom došlo k zániku nároku, a súdu nezostáva iné než žalobu ktorou sa veriteľ premlčaného práva domáha zamietnuť (uplatnením námietky premlčania na súde prestáva byť subjektívne právo vynútiteľné). Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby, pričom všeobecná premlčacia doba má subsidiárny (podporný) charakter,

a platí v prípade keď pre konkrétne právo nie je ustanovená osobitná premlčacia doba - táto osobitná premlčacia doba môže byť tak kratšia, ako aj dlhšia než všeobecná premlčacia doba, a môže ju ustanoviť Občiansky zákonník alebo aj iný zákon.

Pri spoločnej zodpovednosti viacerých škodcov sú viacerí škodcovia predovšetkým solidárne zodpovední za škodu ktorú spôsobili, a iba vo výnimočných prípadoch môže súd rozhodnúť o delení zodpovednosti podľa miery účasti jednotlivých škodcov na spôsobení škody. Veriteľ teda môže požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek solidárneho dlžníka - ak splní dlh jeden z dlžníkov, povinnosť ostatných zanikne; z hľadiska vzťahu medzi poškodeným a viacerými škodcami to znamená, že poškodený môže požadovať náhradu škody v plnom rozsahu od ktoréhokoľvek škodcu, pričom má možnosť vybrať si toho, koho považuje za finančne najzdatnejšieho a ktorý pravdepodobne bude schopný nahradiť celú škodu. Solidárna zodpovednosť sa uplatní vtedy, keď škodu spôsobilo spoločne viac škodcov, a nezáleží na tom či ich účasť spočíva v spoločnom zavinení škody alebo v ich objektívnej účasti na spôsobení škody - rozhodujúca je iba skutočnosť, že viaceré osoby svojou činnosťou spoločne spôsobili inej osobe škodu (ak napr. viaceré osoby spôsobili škodu trestnou činnosťou, budú spoločne zodpovední nielen spolupáchatelia trestného činu, ale aj návodcovia, pomocníci a organizátori trestnej činnosti).

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je v zásade dôvodný a oprávnený - vyhovieť mu bolo možné však iba v časti, v ktorej nebol premlčaný.

Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 10.9.2003 sp.zn. 4T/392/2003 (nadobudol právoplatnosť dňa 15.1.2013) boli totiž odporcovia uznaní vinnými zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9, ods. 2 k § 234, ods. 1 a ods. 2, písm. b) a c) Trestného zákona, pričom svojím protiprávnym konaním spôsobili poistencovi navrhovateľa (poškodenému N. L. K., nar. 15.4.1961) zranenia, na základe ktorých poškodenému vznikol nárok na výplatu dávok z nemocenského poistenia od 21.2.2003 do 22.9.2003, a následne nárok na výplatu dávok z dôchodkového poistenia od 23.9.2003 (kedy bol uznaný invalidným). Na uvedenom konaní sa spoločne podieľalo viacero osôb, keď dňa 19.12.2003 bola na tunajší súd podaná v danej veci obžaloba na obvinených L., V. (odporcovia), T., J., I. a V. (toho sa obvinenie vo veci proti poškodenému K. netýkalo); obžalovaný Drobny bol spod obžaloby oslobodený. Uznesením zo dňa 2.9.2008 bolo konanie vedené proti obžalovaným I. a T. (pôvodne vedené pod sp.zn. 4T/392/2003) vylúčené na samostatné konanie, a t.č. je vedené pod sp.zn. 5T/26/2013 (doposiaľ nie je právoplatne skončené). Z uvedeného je zrejmé, že konania voči poškodenému K., z ktorého vzniklo navrhovateľovi právo na náhradu škody (opísané nižšie) sa dopustili odporcovia a obžalovaní T. a I. (zatiaľ neprávoplatne), ako viacerí škodcovia ktorí sú všetci solidárne zodpovední za škodu ktorú spôsobili - bolo potom na vôli a rozhodnutí navrhovateľa, voči ktorým škodcom uplatní svoj návrh, či teda iba voči jednému, voči viacerým (ako v súdenom prípade voči tým, ktorí boli už za daný trestný čin právoplatne odsúdení), alebo voči všetkým (v budúcnosti bude na rozhodnutí odporcov či po splnení si dlhu uplatnia regresnú náhradu voči ostatným škodcom - to však už nemusí byť predmetom úvah súdu).

Za obdobie práceneschopnosti vyplatil navrhovateľ poškodenému K. dávky nemocenského poistenia vo forme nemocenského vo výške 2.113,12 € (za obdobie od 21.2.2003 do 22.9.2003 vo výške 15.990,- Sk, za obdobie od 21.2.2003 do 22.9.2003 vo výške 47.670,- Sk) - uvedené dávky boli vyplatené v období do 21.10.2003. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní bola vznesená námietka premlčania, súd sa ňou zaoberal a dospel k záveru, že je čiastočne dôvodná. V zmysle § 231, ods. 3 zák.č. 413/2002 Z.z. o sociálnom poistení (zákon účinný do 31.12.2003) právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa keď Sociálna poisťovňa zistila sumu vyplatených dávok, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa výplaty dávok, a v zmysle § 238, ods. 5 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (zákon účinný od 1.1.2004) právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok. Z uvedeného je zrejmé že pri vznesenej námietke premlčania súd musí skúmať jednak beh a prípadné uplynutie subjektívnej aj objektívnej premlčacej doby vo vzájomnej súvzťažnosti. Súd v súdenom prípade zistil, že čiastočne uplynula objektívna premlčacia doba, ktorá je podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení 10 ročná, a plynie odo dňa vyplatenia nemocenských dávok / dávok dôchodkového zabezpečenia - ak teda časť dávok bola vyplatená pred dňom 21.10.2003 (t.j. dlhšie ako 10 rokov pred podaním návrhu na súd), súd

tento nárok navrhovateľovi z dôvodu oprávnene vznesenej námietky premlčania mu nemohol priznať (pritom už nie je potrebné skúmať a vôbec sa zaoberať začiatkom plynutia a behom subjektívnej troj ročnej premlčacej doby, nakoľko táto nemohla byť prekročená v rámci objektívnej 10 ročnej premlčacej doby). Z uvedených dôvodov potom súd návrh v časti dávok, ktoré boli poškodenému K. vyplatené pre dňom 21.10.2003, a ktoré navrhovateľ uplatnil z titulu ich náhrady voči odporcom, t.j. vo výške 2.113,12 €, zamietol.

V zostávajúcej časti návrhu súd zistil, že za obdobie od 23.9.2003 do 23.9.2013 vyplatil navrhovateľ poškodenému K. dávky dôchodkového poistenia vo forme invalidného dôchodku vo výške 18.805,88 € (za obdobie od 23.9.2003 do 23.12.2004 vo výške 52.935,- Sk, za obdobie od 24.12.2004 do 22.9.2008 vo výške 190.904,- Sk, za obdobie od 23.9.2008 do 31.12.2008 vo výške 15.674,- Sk, za obdobie od 1.1.2009 do 22.9.2009 vo výške 1.488,18 €, za obdobie od 23.9.2009 do 22.9.2010 vo výške 2.094,78 €, za obdobie od 23.9.2010 do 22.9.2011 vo výške 2.135,16 €, za obdobie od 23.9.2011 do 22.9.2012 vo výške 2.198,02 €, za obdobie od 23.9.2012 do 23.9.2013 vo výške 2.275,49 €) - všetky uvedené dávky boli navrhovateľom vyplatené po 1.1.2004. V tejto časti návrhu námietka premlčania neobstoí, nakoľko evidentne nebola prekročená 10 ročná objektívna premlčacia doba (dávky boli vyplatené po 1.1.2004, návrh na súd bol podaný dňa 21.10.2013), ale ani troj ročná subjektívna premlčacia doba, nakoľko navrhovateľ sa dozvedel o skutočnosti že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a o tom kto za vznik škody zodpovedá na základe rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 10.9.2003 sp.zn. 4T/392/2003, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.1.2013, pričom návrh na súd bol podaný dňa 21.10.2013 (teda v rámci plynutia troj ročnej subjektívnej premlčacej doby). Obaja odporcovia pred súdom uznali výšku plnenia ktorú poskytol navrhovateľ poškodenému K., jednotlivé dávky a ich výšku nerozporovali.

Vzhľadom k tomu, že odporcovia svoj dlh napriek výzve navrhovateľa ani len čiastočne neuhradili, rozhodol súd tak, že im uložil povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne navrhovateľovi sumu vo výške 18.805,88 € (t.j. uplatnené suma 20.919,00 € mínus premlčaná suma 2.113,12 €).

Súd rozhodol o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 142, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom však navrhovateľovi prevažne úspešnému v konaní nebola priznaná ich náhrada, pretože mu žiadne trovy nevznikli, resp. o ich náhradu nepožiadal (§ 151, ods. 1, prvá veta Občianskeho súdneho poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

V prípade, že povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.